

Tohtori Kurenniemen omistamalla Taipalsaaren Kurenniemessä sijaitsevalla tilalla olevista runsaista rökkiöistä oli tehty ilmoitus Muinaistieteelliselle Toimikunnalle, minkä johdosta tarkasti kastin paikan 4.8.1956.

Kyseinen niemi sijaitsee n. 17,5 km Lappeenrannan asemalta pohjoisluoteeseen Taipalsaaren saaristossa. Sen pituus on n. 1 km ja keskimääräinen leveys n. 700 m. Niemen lounaispäässä oleva kapea, osittain soistunut niittymaa on aikaisemmin ollut lahtena ja mahdollisesti salmena jakanut Kurenniemen saareksi (karttaliitteet 1-2).

Tällä alueella oli hyvin runsaasti erilaisia kivirakennelmia: rökkiöitä ja kiviaitoja.

Turpeikonpellon vieressä on kallioiden rinteillä toista sataa rauniota. Alempana oli peltoa ja ylempänä kalliota. Tyypillisessä rökkiössä oli miehen nostettavia kiviä ainakin 3:ssa kerroksessa. Koko oli n. 3x2x1 m. Itäpäässä oli muista erottuva iso kivi (kuva 4).

Mustasuota länsipuolella reunustavan kallion rinteillä oli kolme huolellisesti ladottua rökkiötä lähekkäin (karttaliite 3, valokuvat 1-3,5). Näiden lisäksi kaakkoon päin kulkevalla harjanteella oli kolme muuta, joista yksi oli paksun näkkimakkaran muotoinen. (kuvat 6-8)

Kekinkalliolla on n. ½ km matkalla raunioita, rännasta n. 30-40 m päässä ja alimmat vedenpintaa 2 m korkeammalla. Rökkiövyöhykkeen vieressä yläpuolella, pari metriä korkeammalla on tasainen kallio. Raunioista ovat kooltaan suurimmat kolme kappaletta n. 5x3 m. Pienempiä on 6-7 kappaletta. Nämä ovat osittain ympyrän kaareissa. Tämän keskellä oli yksi mainituista suuremmista rökkiöistä. Lisäksi paikalla on 3 m pitkä ja 70 sm leveä "kiviaita". Raunioista pohjoiseen päin kasvaa rannalla mahtava lepikko. Itse raunioiden paikalla kasvaa männikköä. Yleensä maaperä on melko kivistä. Täältä etelään päin kuljettaessa ranta loivenee, ja rauniot puuttuvat. Rannan kauempana jyrketessä rökkiöt alkavat taas.

Tyrynneiemellä on korkeimmalla oleva röykkiö rannasta n. 100 m päässä ja 10 m sitä korkeammalla kallion kupeessa. Tämä röykkiö on ympyränkaaren muotoon ladottu n. 7 m pitkä ja $\frac{1}{2}$ m korkea, jossa kivet ovat korkeintaan 30x30 sm suuruiset ja 2:een taikka 3:een kerrokseen ladotut. Tämä kivikaari, jota peitti keskipintainen sammalkerros, oli jonkin verran rauennut kallioon päin.

Täältä alas rantaan, n. 50 m päässä alkaa vahvasti sammaltuneiden kivirovioiden alue. Siellä on n. 2x2 m pohja-alaltaan ja 1 m korkeudeltaan olevia pyöreähköjä; pitkulaisia hiukan edellisiä isompia; puolipyöreä, jonka halkaisija on n. 1 m; pitkä ja kapea n. 5x1x0,8 m ynnä n. 1,3 m korkeita ladottuja röykkiöitä. Paikalla kasvaa harvakseltaan mäntyä ja koivua. (kuva 9)

Kokkosaarella, joka on edellä mainitun niemen pohjoispuolella, n. 150 m päässä siitä, on hyvin runsaasti raunioita. Nämä keskittyvät saaren keskikohdasta hiukan pohjoisempaan kohoavan loivalakisen kallion ympäristöön. Täällä on mm.: Noin suorakaiteen muotoinen 4x7x0,8 m hyvin sammaloitunut röykkiö, jossa kivet oli ladottu ilman järjestystä. Korkein röykkiö oli n. 1,6 m korkea pyörähtävä, jonka halkaisija on n. 2 m. Tämä oli ladottu huolellisesti miehen nostettavista kivistä kolmen suuremman kiven päälle. - Suoran kulman muodostava röykkiö, jonka kateettisivut ovat n. 4 m pituiset, oli rakennettu suoran kulman kärki ison kiven kupeeseen. - Suorakaiteen muotoinen röykkiö, 15x7 m. Keskelle oli jätetty kivettömäksi n. 10x5 m suuruinen ala. Toisen pään kulmissa oli muita suuremmat kivet.

Nämä röykkiöt ovat saaren pohjoisrannalla alkaen n. 30 m päässä vedestä ja pari metriä sitä korkeammalta ja n. 3 m kallionlaen alapuolella. Maa on paikalla hyvin kivistä. Metsä on koivuvaltaista, joukossa mäntyjä.

Röykkiöt harvenevat länteen ja etelään päin. Kallion korkeimmalla kohtaa niitä ei ole enää yhtään. Yksi huolimattomasti kokoon heitelty on keskuskallion päällä.

Tästä itään oli mm: Suorakulmainen n. 7x5x1 m suuruinen röykkiö, jonka sivuilla on isompia maakiviä. - Ison kiven päälle rakennettu röykkiö, joka maasta mitaten oli 1,7 m korkea. Nämä röykkiöt loppuvat n. 110 m päässä keskuskalliosta itään. (kuva 10)

Hakamaalla lähellä Kurenniemen huvilaa suunnilleen kallionreunaa seuraten ja siitä alaspäin pohjoiseen loivasti viettävään rantaan päin oli vajaan sadan metrin matkalla raunioita. Paikalla kasvaa koivua, haapaa ja leppää. Täältä länteen n. 100 m päässä on nykyään peltoa. Pääasiassa nämä rökkiöt ovat n. 2 m läpimittaisia pyöreähköjä ja n. 1 m korkuisia. Näistä erillään on yksi isompi lähempänä rantaa kooltaan 5x3x½ m. Kaikki rökkiöt ovat maapohjalla.

Useimmissa edellä luetelluissa paikoissa oli maakivien päälle ladottu 3:ntkiven muodostama asetelma, "seita".

Suurin osa mainituista ja tarkastetuista rökkiöistä, ehkäpä kaikki - kikin ovat viljelysraunioita tai vastaavia. Kurenniemen teiden varrella näkyi pitkiä kiviaitoja, jotka osoittivat maaperän kivisyyttä. Kuitenkin esim. Mustasuon rökkiöt tuntuvat arvoituksellisilta. Peltoa ei näet ole läheisyydessä sen paremmin kuin tietäkään. Kokkosaaressakin kävi vain lampaista, viljelystä siellä ei ole.

Valokuvat ja filmit

Kuvan №	t.f:n №	Levyluett:n №	Aihe
1		-	Mustasuon rökkiö (karttaliitteessä 3 № 1).
2		-	" " " " № 2).
3		-	Eräs Mustasuon rökkiö.
4	13	22102	Turpeikonpellon tyypillinen rökkiö.
5	14	22103	Mustasuon rökkiö (karttaliitteessä 3 № 2) lännestä.
6	15	22104	Mustasuon "hakkimakkaran" muotoinen rökkiö, kaakosta.
7	16	22105	Eräs Mustasuon rökkiöistä, etelästä.
8	17	22106	Mustasuon rökkiöitä. Kuvattu idästä suon tasalta.
9	18	22107	Tyrynniemen rökkiöitä, joita jatkuu vielä molemmin puolin kuvaa. Kuvattu itärannasta n. 1,5 m veden pintaa korkeammalta.
10	19	22108	Kokkosaaressa rökkiöitä. Edessä matala kiviläjä, n. 3x3 m. Kallion keskikorkeudelta pohjoiseen.

Helsingissä 25.5.1958.

Jaakko Sarkamo
Jaakko Sarkamo

Tarpalsaari Lurenmiemi
1.-3. si filmiä

1.

2. Mustasuoön röykkiö 1, idästä.

3. Mustasuoön röykkiö 2 etelästä.

5.

22103

Mustasuoön röykkiö 2, lännestä

6.

22104

Mustasuoön "nakkimakkaran" muo-
toimen röykkiö, kaakosta.

Era's Mustasuoön röykkiö.

Taipalsaari Kurenriemi Mustasuo

Skemaattinen piirros röykkiöistä

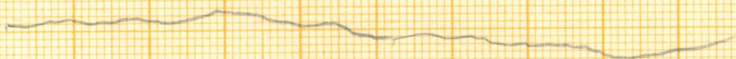
Mitta 1:100

J. Sarkamo 1956.

Lutty J. Sarkamon tutkus-
tustieteen osasto 1956.
liite 3.

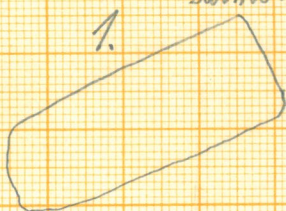
Numerot osoittavat
röykkiön kuvattujen puolen.

← Suota

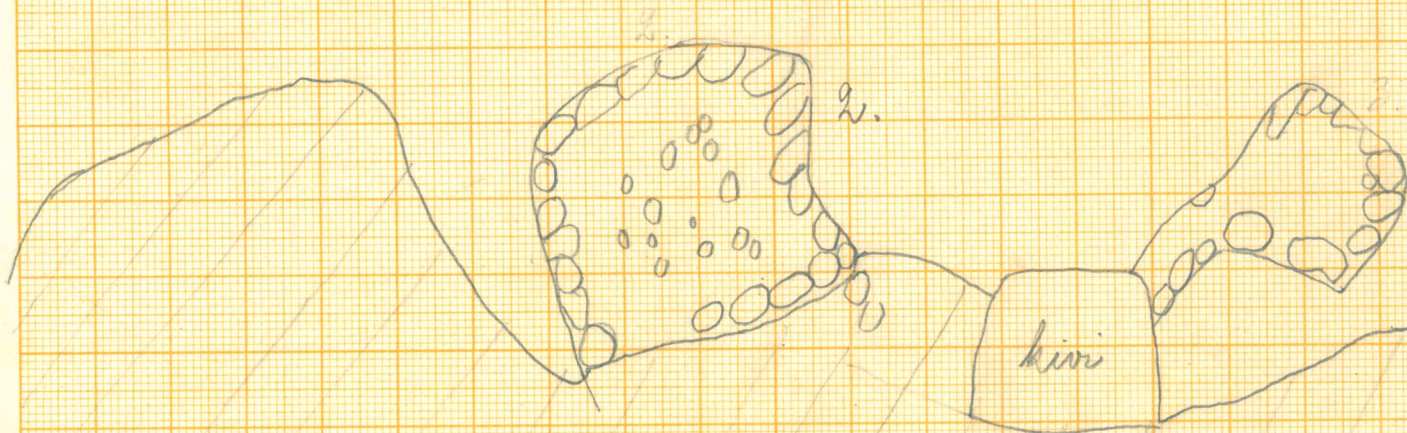
Särmäkkäistä kivistä
ladottu.

1.

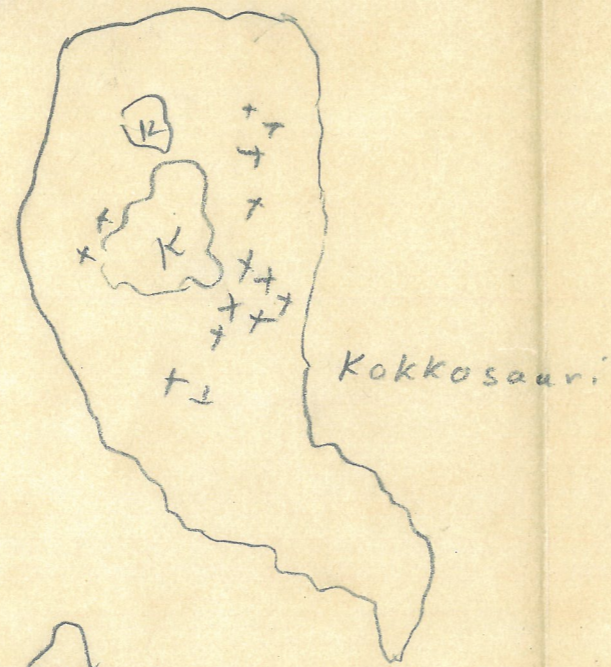
Nuorta mäntymetsää

"Nakkimakkaran
muotoinen" ja pari
muuta rajaan 50m
päässä.

kalliota

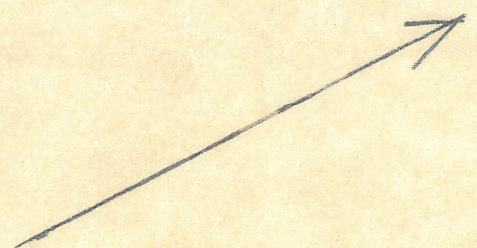
Liittyy J. Sarkamon tarkastuskerto-
muksen v:sta 1956.
liite 2.

Pailuoto

Taipalsaari Luenniemi

Maaresi

Ollinkallion
huvita

Ollinkallion
pelto

Itkusranta

Heinäsaari

Kiasluoto

X = röykkiötä
 K = "reittoa".

Jäljennetty Puolustus-
 voimain Pääesikunnan
 Topografisen osaston
 v. 1952 valmistama-
 ta ilmakuvaa-
 suurennuksesta
 (1:4000)